Afrikaans FAL P1 May-June 2025

AFDELING A: LEESBEGRIP

TEKS A: ARTIKEL

OP REIS DEUR SUID-AFRIKA

Nege provinsies ... elk met sy eie 'móét sien'

1 Covid het Suid-Afrika se toerisme baie benadeel. Gelukkig het dit beter geword en toer mense weer deur die land. Groter stede soos Kaapstad en plekke soos die Nasionale Krugerwildtuin kry altyd baie besoekers. Maar daar is ander dorpe en plekke wat ook die moeite werd is om te besoek. Kom ons gaan dus op reis na hierdie plekke!

2 Naby Simonstad in die **Wes-Kaap** is Boulders-strand. Dit is deel van die Tafelberg Nasionale Park. Omdat groot rotse die golwe afkeer, is dit 'n veilige strand. Duisende Afrika-pikkewyne lê op die groot rotse en baie besoekers kom kyk na hierdie swart en wit seevoëls met hulle unieke stappie.

3 Die Kangogrotte naby Oudtshoorn is iets heel anders. Hierdie grotte is eeue gelede deur die San-mense bewoon. Hulle rotstekeninge kan vandag nog gesien word. Die lengte van die grotte is ongeveer 5 km. Altesaam 25 kamers is reeds ontdek, maar nuwe paadjies en kamers word steeds gevind.

4 Wil jy meer weet van die geskiedenis van Suid-Afrika? Dan móét jy Bathurst in die **Oos-Kaap** besoek. In hierdie klein dorpie is die erfenis van die 1820-Setlaars nog baie duidelik. Die Pig and Whistle Pub is die oudste kroeg in die land. Iets anders wat ook baie uniek is, is die groot kunspynappel wat 16,7 m hoog is en op Summerhill-plaas staan.

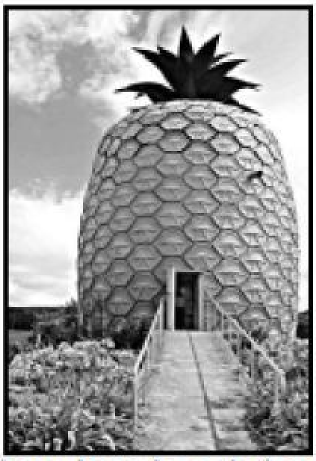

5 Die Uilhuis op Nieu-Bethesda is ook iets om te sien. Hierdie kunswerk van Helen Martins is 'n voorlopige nasionale monument om 'n wêreld van kuns en beeldhoukuns uit te beeld. Daar is beelde van vroue, meerminne, kamele, pelgrims en natuurlik uile.

6 In die **Noord-Kaap** is die Augrabieswaterval Nasionale Park. Hier kry jy die wonderlike Augrabieswaterval met 'n hoogte van 56 m. Die naam beteken 'plek van groot geraas' en wanneer jy die waterval besoek, sal jy presies weet hoekom.

LIVEWORKSHEETS

7 Langs die Noord-Kaap lê **Noordwes**. Hier is die Pilanesberg Nasionale Park en Wildreservaat. Dit is nie 'n baie groot park nie, maar daar is heelwat voëls en wild, wat die Groot Vyf insluit. Op pad na hierdie park, kan jy afdraai Sun City toe. Die baie waterglybane en die nagemaakte see bring baie pret vir groot en klein.

8 **Gauteng** is die finansiële hart van Suid-Afrika. Geen wonder dat Gold Reef City in Johannesburg gebou is waar goud jare gelede ontdek is nie. Dit is die regte plek vir mense wat van avontuur hou. Daar is die Raging River Rapids, die Cups & Saucers en die opwindende Anaconda waarop jy kan ry. Jy kan ook die Erfenistoer doen en alles leer oor die storie van goud aan die Witwatersrand.

9 Die Hoedspruit Endangered Species Centre in **Limpopo** is die blyplek van wilde diere soos die Afrika-wildekat, wildehonde en swartwitpense. Hierdie sentrum het verskeie programme vir diere, byvoorbeeld 'n plek waar cheetahs geteel word en 'n program om renosterstropery te stop. Hulle laat beseerde diere weer vry in die natuur as hulle kan.

10 **Mpumalanga** ... 'plek van die opkomende son'. Kaapsche Hoop is 'n klein dorpie sowat 35 km buite Nelspruit. Die dorpie is baie bekend vir die wilde perde wat in en om die dorp rondloop. Die Royal Coach wat in die dorp staan, is 'n treintrok wat in 1947 deur Koningin Elizabeth II van Engeland gebruik is tydens haar besoek aan Suid-Afrika.

11 Die Golden Gate Hoogland in die **Vrystaat** lê naby die Lesothogrens. Dit is die enigste nasionale park in die Vrystaat en natuurlike habitat vir wild soos wildebeeste en springbokke. Daar is ook sowat 140 voëlspesies. Die naam Golden Gate kom van die pragtige goue kleur wat veroorsaak word deur die son wat op die sandsteenklowe en rotse skyn. Die Brandwagrots is die bekendste rots.

12 In **KwaZulu-Natal (KZN)** vind ons die suikerrietlande, piesangboorde en natuurlik die see en heerlike swemstrande. In hierdie provinsie kry jy 'n ander ervaring as jy met die Umgeni Stoomtrein tussen Kloof en Inchanga deur die pragtige Vallei van 'n Duisend Heuwels ry. Die trein loop deur 'n 53 m lange tonnel in Drummond wat in 1878 gebou is. St. Lucia is ook 'n besondere plek. Hierdie dorpie word deur baie inheemse mere omring. Seekoeie in die pad is niks vreemds hier nie.

13 Die juwele waarvan jy hier gelees het, is maar net 'n paar wat Suid-Afrika vir toeriste kan wys. Gaan reis! Leer ken jou land!

[Bron: Verwerkte teks uit verskeie bronne]

LIVEWORKSHEETS

1.1

Wat het veroorsaak dat mense vir ’n paar jaar lank nie in Suid-Afrika getoer het nie?

a) ’n Gebrek aan toeristeplekke
b) Die Covid-pandemie
c) Swak paaie tussen provinsies
d) ’n Tekort aan hotelle

1.2

Watter **TWEE** plekke word volgens paragraaf 1 deur baie mense besoek?

a) Johannesburg en Pretoria
b) Kaapstad en die Nasionale Krugerwildtuin
c) Durban en Port Elizabeth
d) Bloemfontein en Kimberley

1.3

Watter tipe seevoëls kan ’n mens op Boulders-strand sien?

a) Pelikane
b) Seemeeue
c) Afrika-pikkewyne (swart en wit voëls)
d) Albatrosse

FROZENFOCUS EDUCATION

1.4

Hoe weet ons dat die San-mense eeue gelede in die Kangogrotte gewoon het?

a) Hulle huise is daar gevind
b) Hul bene is in die grotte ontdek
c) Hulle rotstekeninge kan nog gesien word
d) Hul gereedskap lê steeds in die grotte

1.5

Met watter groep mense in Suid-Afrika se geskiedenis word Bathurst verbind?

a) Die San-mense
b) Die Zoeloes

LIVEWORKSHEETS

c) Die Britse koloniste
d) Die 1820-setlaars

1.6

Watter **EEN woord** in paragraaf 7 sê vir ons dat die see by Sun City nie 'n regte see is nie?

a) water
b) strand
c) nagemaakte
d) groot

1.7

"Gauteng is die finansiële hart van Suid-Afrika."

1.7.1

Word die woorde **"finansiële hart"** binne hierdie konteks LETTERLIK of FIGUURLIK bedoel?

a) Letterlik
b) Figuurlik
c) Histories
d) Wetenskaplik

1.7.2

Waarom is jou antwoord op **VRAAG 1.7.1** korrek?

a) Gauteng het die grootste berge in Suid-Afrika
b) Gauteng is die plek waar die meeste geld verdien en die ekonomie aangedryf word
c) Gauteng het die meeste toeriste-aantreklikhede
d) Gauteng is die grootste provinsie in Suid-Afrika

FROZENFOCUS EDUCATION

1.8

Watter **TWEE** soorte diere word by die Hoedspruit Endangered Species Centre aangehou of beskerm?

a) Renosters en olifante
b) Afrika-wildkatte en cheetahs
c) Leeus en buffels
d) Kameelperde en sebras

LIVEWORKSHEETS

1.9

VOLTOOI die sin deur **EEN woord** uit die teks te kies.

Mense gaan kyk graag na die ______ wat wild in Kaapse Hoop rondloop.

a) beeste
b) perde
c) skape
d) bokke

1.10

Waarom sal Engelse toeriste trots voel as hulle Kaapse Hoop besoek?

a) Omdat dit naby Engeland is
b) Omdat die dorp baie oud is
c) Omdat Koningin Elizabeth daar was en haar trein daar staan
d) Omdat daar baie winkels is

1.11

Die Golden Gate Hoogland is een van drie nasionale parke in die Vrystaat.
Waarom is hierdie stelling **ONWAAR**?

a) Daar is meer as drie parke in die Vrystaat
b) Dit is die enigste nasionale park in die Vrystaat
c) Dit is nie 'n nasionale park nie
d) Dit is nie in die Vrystaat nie

FROZENFOCUS®
EDUCATION

1.12

Watter rots in die Golden Gate Park is die bekendste?

a) Die Leeurots
b) Die Brandwagrots
c) Die Olifantrots
d) Die Sandsteenrots

1.13

Wat behoort iemand wat graag in die see wil swem, te oorweeg om in KZN vakansie te gaan hou?

LIVEWORKSHEETS

a) Die berge is hoog
b) Daar is heerlike swemstrande
c) Die dorpe is baie oud
d) Die wildparke is groot

1.14

Watter groot dier(e) loop in St. Lucia rond?

a) Olifante
b) Renosters
c) Seekoeie
d) Leeus

📘 PASSING: VRAAG 1.15 (VEELKEUSE)

1.15.1

Watter plek verteenwoordig **kunsmatige skatte**?

a) die Umgeni Stoomtrein
b) die Uilhuis
c) Gold Reef City se Erfenistor
d) Sun City

1.15.2

FROZENFOCUS®
EDUCATION

Watter plek is 'n **natuurwonder**?

a) die 'plek van groot geraas'
b) Gold Reef City
c) Sun City
d) die Umgeni Stoomtrein

1.15.3

Watter plek wys **die pad van Suid-Afrika se rykdom**?

a) Gold Reef City se Erfenistor
b) die Uilhuis
c) teelsentrum vir cheetahs
d) Sun City

LIVEWORKSHEETS

1.15.4

Watter plek hou verband met **wildbewaring**?

a) die Umgeni Stoomtrein
b) Gold Reef City
c) teelsentrum vir cheetahs
d) die Uilhuis

1.15.5

Watter plek het **historiese waarde**?

a) Sun City
b) die 'plek van groot geraas'
c) teelsentrum vir cheetahs
d) die Umgeni Stoomtrein

1.16

Hoe help die prente in hierdie teks jou?

a) Dit maak die teks langer
b) Dit wys hoe die plekke lyk en pas by die inligting
c) Dit vertel die hele storie
d) Dit vervang die leesstuk

1.17

Waarom sal hierdie artikel jou inspireer om Suid-Afrika beter te leer ken?

a) Omdat dit net oor een provinsie handel
b) Omdat dit my wys watter plekke ek nog nie geken het nie en my lus maak om dit te besoek
c) Omdat dit net feite oor geskiedenis gee
d) Omdat dit verduidelik hoekom toerisme nie belangrik is nie

FROZENFOCUS EDUCATION
LIVEWORKSHEETS

TEKS B

NAVORSING BEWYS HOEVEEL JY VIR PEUSELHAPPIES VIR VIER MENSE BETAAL

Aartappelskyfies (120 g)
Checkers: R19,99
Pick n Pay: R18,99
Spar: R19,99
Woolworths: R20,99

Agurkies (265 g)
Checkers: R36,99
Pick n Pay: R38,49
Spar: R34,99
Woolworths: R41,99 (385 g)

Biltong (500 g)
Checkers: R119,99
Pick n Pay: R119,99
Spar: R164,99
Woolworths: R249,99

Salticrax (200 g)
Checkers: R32,99
Pick n Pay: R36,99
Spar: R33,99
Woolworths: R36,99

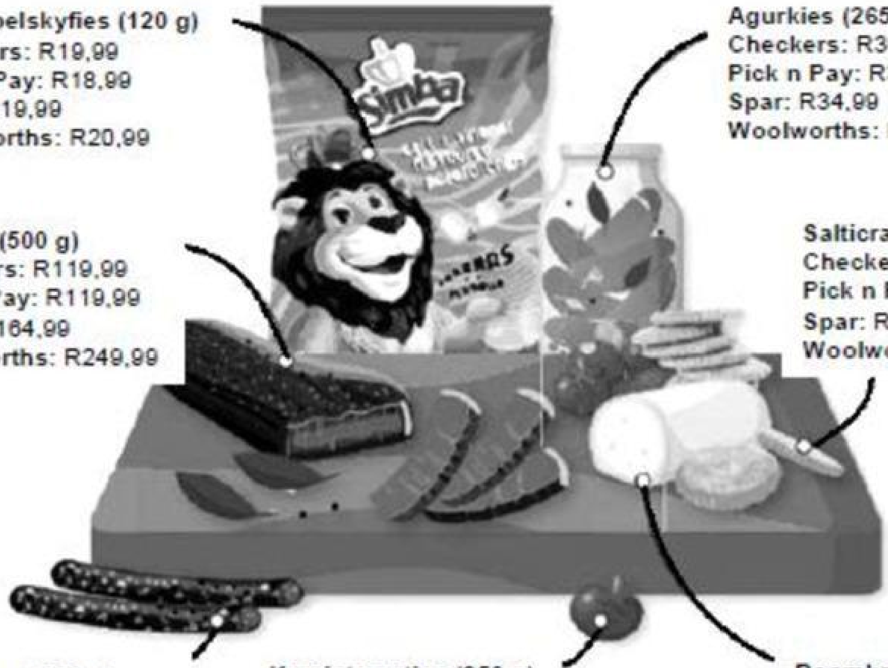

Droëwors (500 g)
Checkers: R119,99
Pick n Pay: R171,42
Spar: R293,30
Woolworths: R231,23

Kersietamaties (250 g)
Checkers: R12,99
Pick n Pay: R19,99
Spar: R14,99
Woolworths: R28,74

Roomkaas (230 g)
Checkers: R52,99
Pick n Pay: R50,99
Spar: R51,99
Woolworths: R57,99

TOTALE BEDRAG BETAALBAAR BY ELK VAN DIE WINKELS

Checkers	Pick n Pay	SPAR	WOOLWORTHS
R395,93	R456,86	R614,24	R667,91

[Bron: Verwerk uit *Die Burger*, 9 September 2023]

EDUCATION

VEELKEUSEVRAE: NAVORSING / ADVERTENSIE

1.18

Haal **EEN woord** uit die teks aan wat aandui dat ons die inligting kan glo.

a) betaal
b) navorsing
c) advertensie
d) pryse

LIVEWORKSHEETS

1.19

In watter bron het hierdie advertensie verskyn?

a) Op televisie
b) Op 'n webwerf
c) In die koerant *Die Burger*
d) In 'n tydskrif

1.20

Kyk na die prentjie van die leeu op die aartappelskyfies.

Waarom is die simbool van die leeu met die kroon op sy kop effektief?

a) Dit wys die produk is goedkoop
b) Dit wys die produk is gesond
c) Dit wys dat Simba-skyfies die beste skyfies is
d) Dit wys die skyfies is net vir kinders

1.21

Wat is die **funksie van die lyne** in die teks?

a) Dit maak die advertensie mooier
b) Dit verbind die geskrewe inligting met die visuele prentjie
c) Dit wys waar om die produkte te koop
d) Dit vervang die geskrewe inligting

1.22

Kyk na die inligting oor die augurkies.
Waarom sou jy steeds spaar as jy die augurkies by Woolworths koop?

a) Omdat Woolworths altyd goedkoper is
b) Omdat jy minder betaal vir dieselfde hoeveelheid

FROZENFOCUS EDUCATION
LIVEWORKSHEETS

c) Omdat jy meer gram kry al betaal jy ’n bietjie meer
d) Omdat die verpakking mooier is

1.23

Hoe gaan die inligting in hierdie teks jou help indien jy ’n partytjie moet beplan?

a) Dit wys watter winkel die mooiste advertensies het
b) Dit help jou om pryse te vergelyk en geld te spaar
c) Dit vertel jou hoe om kos te maak
d) Dit wys net hoeveel produkte daar is

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

VRAAG 3: ADVERTENSIE

- Die taalvrae wat volg, is op die advertensie (TEKS D) hieronder gebaseer.
- Die nommering in die advertensie verwys na die nommer van die vraag wat beantwoord moet word.
- Voer die instruksies by elke vraag uit.

TEKS D

LEKKER LAG LEERSENTRUM

As skool jou nie alles leer (3.3) (in wat) jy belangstel nie, sal ons!

Daar is verskeie kursusse om uit te (3.4) kies:

- Kook
- Naaldwerk
- Robotika
- Ontwerp
- Kuns
- Musiek

Al ons tutors is gekwalifiseerd in die leerarea wat hulle aanbied.

NIEMAND IS TE OUD OF TE JONK NIE!

Oggend- en middagsessies beskikbaar!

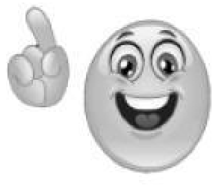

Kontak Samantha by 088 526 5496
of e-pos: lll@leersentrum.com

Volg ons!

[Bron: Eie teks]

LIVEWORKSHEETS

3.1

Kies die KORREKTE antwoord.
Die "l"-alliterasie in die naam van die sentrum skep 'n ______ gevoel by die leser.

a) gespanne
b) formele
c) ontspanne
d) ernstige

3.2

Hoe trek die adverteerder die leser se aandag in die res van die advertensie?
Kies die **beste antwoord**.

a) Deur net een groot prent te gebruik
b) Deur kleurvolle taal en lang paragrawe
c) Deur verskillende lettertipes en prente te gebruik
d) Deur moeilike woorde te gebruik

3.3

Gee die BETREKLIKE VOORNAAMWOORD in die sin:
"As skool jou nie alles leer (in wat) jy belangstel nie, sal ons!"

a) in
b) wat
c) waarin
d) jy

FROZENFOCUS EDUCATION

3.4

Kies die KORREKTE antwoord.
Die funksie van die dubbelpunt is om aan te dui dat:

a) 'n sin eindig
b) die aktiwiteite alfabeties gerangskik is
c) die aktiwiteite met hoofletters geskryf word
d) 'n lys van dinge genoem word

3.5

LIVEWORKSHEETS

Waarom is dit effektief dat die adverteerder lagsgesiggies as kolpunte gebruik?

a) Dit maak die advertensie langer
b) Dit wys dat die advertensie ernstig is
c) Dit laat die advertensie vriendelik en interessant lyk
d) Dit vervang die teks heeltemal

3.6

Waarom is dit goed dat die adverteerder noem dat die tutors in hulle leerareas gekwalifiseerd is?

a) Dit wys dat die kursusse goedkoop is
b) Dit gee die leser vertroue in die kursusse
c) Dit wys dat net kinders mag deelneem
d) Dit beteken die kursusse is verpligtend

3.7

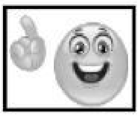

Die emoji hierbo is gepas omdat die adverteerder wil hê lesers moet …

a) skool los en net hierdie kursusse voltooi
b) so gou as moontlik met die kursus begin
c) weet dat net jong mense die kursusse mag bywoon
d) tevrede voel met alles wat hulle oor die leersentrum uitvind

FROZENFOCUS EDUCATION

3.8

Waarom is dit 'n goeie idee dat die kursusse in die oggend én middag plaasvind?

a) Dit maak die advertensie mooier
b) Dit laat meer mense die kursusse kan bywoon
c) Dit is goedkoper vir die sentrum
d) Dit beteken die kursusse is korter

3.9

Watter inligting kan nog by hierdie advertensie gevoeg word om dit nóg meer suksesvol te maak?

a) Die pryse en betaalmetodes van die kursusse
b) Die weerstoestande tydens klasse

LIVEWORKSHEETS

c) Die name van alle leerders
d) Die advertensie se drukdatum

VRAAG 4: STROKIESPRENT

- Die taalvrae wat volg, is op die strokiesprent (TEKS E) hieronder gebaseer.
- Die nommering in die strokiesprent verwys na die nommer van die vraag wat beantwoord moet word.
- Voer die instruksies by elke vraag uit.

TEKS E

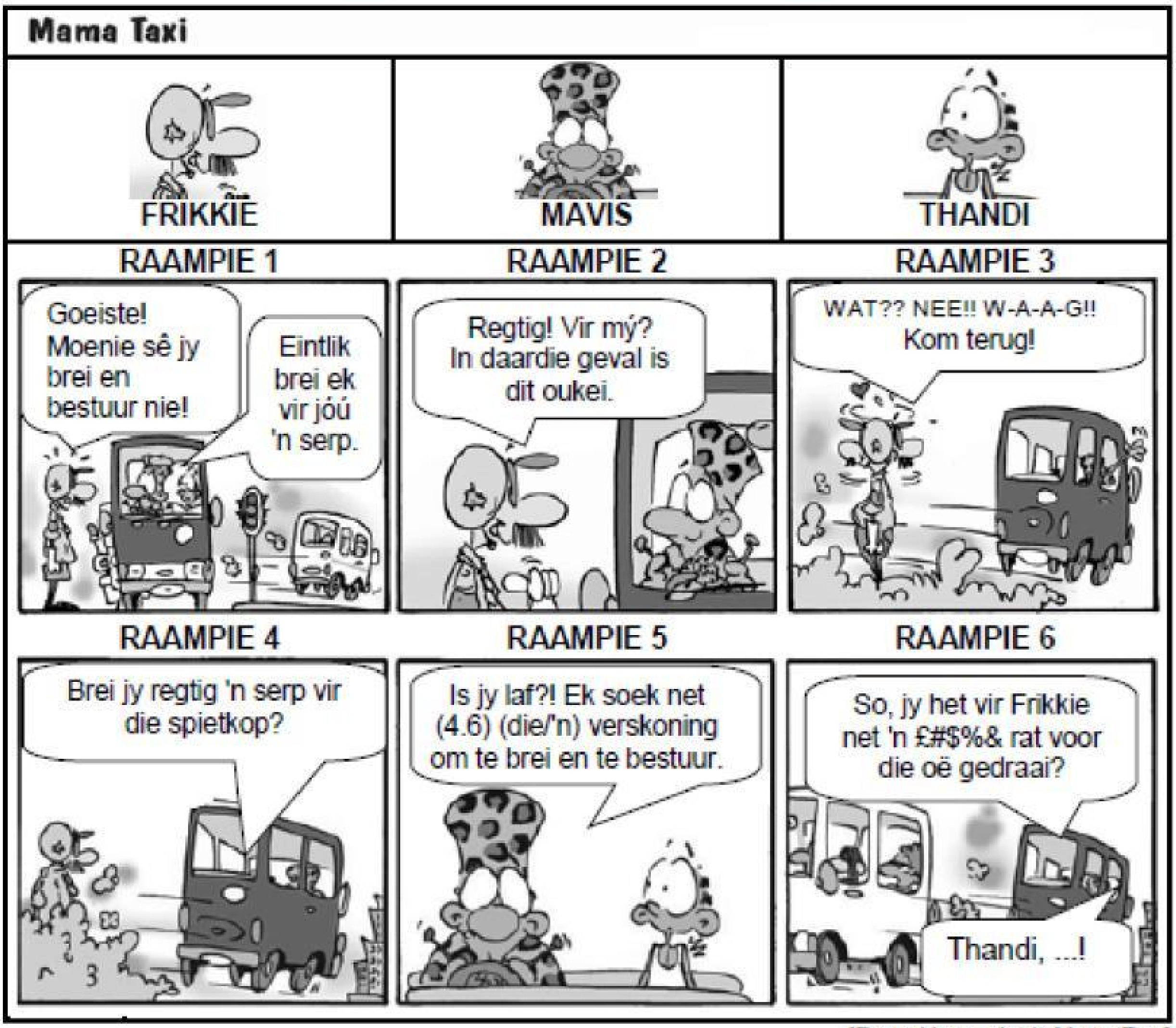

[Bron: Verwerk uit *MamaTaxi*]

4.1

Watter woord in **RAAMPIE 1** sê vir ons dat Frikkie geskok is?

LIVEWORKSHEETS

a) Moenie
b) Goeiste
c) Bestuur
d) Nou

4.2.1

Uit Mavis se woorde in **RAAMPIE 1** kan ons aflei dat sy Frikkie ______.

a) ignoreer
b) beveel
c) belaglik maak
d) mislei

4.2.2

Hoe weet ons uit **RAAMPIE 2** dat Frikkie **nie glo** wat Mavis vir hom sê nie?

a) Hy vra vir Mavis: "Regtig? Vir my?"
b) Hy glimlag en knik sy kop
c) Hy ry vinniger met die taxi
d) Hy sê hy verstaan alles

4.3

Kyk na **RAAMPIE 3**.
Hoe weet ons dat Frikkie nie verstaan wat nou hier gebeur nie?

FROZENFOCUS EDUCATION

a) Hy ry die taxi weg
b) Hy lag hard
c) Hy gebruik baie vraag- en uitroeptekens
d) Hy praat rustig

4.4

Kies die sin wat **INDIREKTE REDE** is vir:
Thandi vra: "Breï jy regtig 'n serp vir die spietkop?"

a) Thandi vra of sy regtig 'n serp vir die spietkop brei.
b) Thandi vra: brei jy regtig 'n serp?
c) Thandi vra dat hy 'n serp brei.
d) Thandi vra wie 'n serp brei.

LIVEWORKSHEETS

4.5

Kyk na **RAAMPIE 5**.
As Mavis vir Thandi vra of sy laf is, is dit omdat …

a) sy vir Frikkie kwaad is
b) Mavis sarkasties teenoor Thandi is
c) Mavis dink Thandi wil haar laat lag
d) Mavis skrik vir Thandi

4.6

Kies die **KORREKTE LIDWOORD**.
"Ek soek net ___ verskoning om te brei en te bestuur."

a) 'n
b) die
c) daardie
d) geen

4.7.1

Waarom word hierdie tekens **(#$%&)** in Thandi se woorde gebruik en nie die regte woord wat sy gesê het nie?

a) Om die sin korter te maak
b) Om die vloekwoord te verbloem
c) Om die karakter snaaks te maak
d) Om die leser te verwar

FROZENFOCUS®
EDUCATION

4.7.2

Wat sou jy vir Thandi sê as jy Mavis was?

a) Thandi, ry vinniger!
b) Thandi, ek hou van jou plan.
c) Thandi, moenie so praat nie.
d) Thandi, brei vir my ook 'n serp.

LIVEWORKSHEETS